

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

2014/2151(INI)

25.3.2015

ARVAMUS

Esitaja: siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Saaja: õiguskomisjon

intellektuaalomandi õiguskaitsele uudetud konsensusse poole liikumise ja ELi tegevuskava kohta
(2014/2151(INI))

Arvamuse koostaja: Catherine Stihler

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval õiguskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunnistab, et intellektuaalomandi õiguskaitse tagamine ei ole pelgalt majanduskasvu ja töökohtade loomise tõukejõud kogu liidus, vaid see on oluline ka ühtse turu nõuetekohaseks toimimiseks, eelkõige pidades silmas selliseid tegureid nagu osakaal ELi SKPs, tööhõive ja intellektuaalomandi õiguseid kasutavad ja neist kasu saavad erinevad tööstusharud, ning sellel on keskne tähtsus innovatsiooni, loovuse, konkurentsivõime ja kultuurilise mitmekesisuse soodustamisel;
2. rõhutab, et intellektuaalomandi õigused ei ole pelgalt autoriõigused, vaid muu hulgas ka kaubamärgid ja patendid, ning igaüks neist on äärmiselt oluline Euroopa kaupade ja teenuste väärtuse seisukohalt;
3. peab tervitavaks komisjoni tegevuskava ja selle rõhuasetust võitlusele kaubandustasandil toime pandavate rikkumistega, milleks võetakse muu hulgas kasutusele rahavoost lähtuv lähenemisviis („follow the money”), mille eesmärk on tagada, et keskendutakse intellektuaalomandi õiguste rikkujatele, eelkõige kaubanduslikul tasandil, ja et nad kannavad rahalist kahju; rõhutab, et peamine vastutus intellektuaalomandi õiguste jõustamise eest lasub liikmesriikide riigiasutustel;
4. rõhutab, et komisjoni meetmed intellektuaalomandi õiguskaitse tagamiseks tuleks kohandada kasvavale digitaalsele ühtsele turule ning võrdselt tuleks käsitleda nii digitaalseid kui ka füüsilisi intellektuaalomandi õiguste rikkumisi; märgib, et järjest enam turustatakse ja müüakse võltsitud ja intellektuaalomandi õigusi rikkuvaid füüsilisi kaupu e-turul, kus liikmesriikide ametiasutuste müügi kontrolli võimalused on piiratud; rõhutab vajadust kaasata turuplatvormide omanikud kõigisse jõupingutustesse jõustada intellektuaalomandi õiguseid, sealhulgas pingutustesse kõrvaldada turult võltsitud kaubad ja sulgeda nende müüjate veebisaidid;
5. tuletab meelde, et alates 2011. aasta maist on olemas vabatahtlik vastastikuse mõistmise memorandum võltsitud kaupade internetimüügi kohta, ja palub komisjonil hinnata kõnealuse vastastikuse mõistmise memorandumi täitmist ning anda sellest aru parlamendile;
6. tunnistab vabatahtlike vastastikuse mõistmise memorandumite tähtsust, millega kehtestatakse sidusrühmadega peetavate dialoogide käigus kokku lepitud kindlad põhimõtted, kuna need aitavad vähendada kaubandustasandil toime pandavaid intellektuaalomandi õiguste rikkumisi veebikeskkonnas, ja loodab saada regulaarset tagasisidet mis tahes vabatahtlike meetmete edu kohta;
7. rõhutab vajadust luua kokkulepete jaoks tulemusnäitajad, et oleks võimalik hinnata nende tõhusust ja teavitada sellest Euroopa kodanikke;
8. usub, et komisjon peaks üle vaatama ka olemasolevate algatuste tõhususe ja kaaluma võimalikke tulevaseid meetmeid, mis keskenduvad vahendajate rollile intellektuaalomandi

õiguste rikkumiste käsitlemisel;

9. rõhutab, et peale selle, et intellektuaalomandi õigusi rikkuvad tooted jätvavad seaduslikud ärid ja Euroopa majanduse otseselt tuludest ilma, põhjustavad need nii otseselt kui ka kaudselt töökohtade kadumist, maine kahjustamist ja liigseid jõustamiskulusid, on sageli seotud organiseeritud kuritegevusega ning võivad lisaks sellele ohustada ja kahjustada tarbijate tervist ja turvalisust; rõhutab sellega seoses, et toote kvaliteedi ja ohutusega ei kaasne automaatselt toote autentsus ning et intellektuaalomandi õiguste staatuse ja nende võimaliku rikkumise suhtes kohaldatakse erinevaid eeskirju kui need, mis käsitlevad tarbekaupade ohutust ja kvaliteeti;
10. avaldab komisjonile tunnustust suhtlemise eest tarbijatega, eelkõige noorema põlvkonna esindajatega, kes ei ole rikkumiste tagajärgedest teadlikud, avalikkuse teavitamise kampaaniate ja muude asjakohaste vahendite abil, ning julgustab komisjoni ja liikmesriike arendama edasi teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, mis on mõeldud konkreetsetele sihtrühmadele ja turgudele, näiteks töötama tarbijate jaoks välja interneti vahendusel hoiatussüsteemi; peab eriti tervitatavaks Siseturu Ühtlustamise Ameti (OHIM) koosseisu kuuluva vaatluskeskuse jõupingutusi, mis on mõeldud tarbijate teadlikkuse tõstmiseks intellektuaalomandi õigusi austavate toodete valimise eelistest ning hõlbustavad juurdepääsu sellistele toodetele;
11. on samas seisukohal, et tarbijad peaksid suutma paremini tuvastada rikkuvaid pakkumisi, et otsustada ost sooritamata jätta; peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjoni tegevuskava ei hõlma meetmeid tarbijate suutlikkuse tõstmiseks rikkuvate kaupade ja sisu tuvastamisel, ning palub komisjonil kaaluda tõsisemalt konkreetsete vahendite väljatöötamist, eelkõige parimate tavade vahetamiseks;
12. palub liikmesriikide ametiasutustel tagada, et ohutusriskiga intellektuaalomandi õigusi rikkuvad kaubad kaasataks RAPEXi teadetesse sõltumata sellest, kas neid tooteid müüakse asjaomases liikmesriigis seaduslikult või ebaseaduslikult;
13. loodab 2015. aasta lõpuks saada teavet olemasolevate siseriiklike algatuste kohta, mis käsitlevad intellektuaalomandi tsiviilõiguslikku kaitset VKEde jaoks; väljendab heameelt, et peatselt antakse välja roheline raamat vajaduse kohta võtta tulevikus ELi tasandil meetmeid vastavalt parimale tavale, mis on leitud riikide endi rahastatud süsteemide seast, mille abil aidatakse tagada VKEdele intellektuaalomandi õiguskaitse; palub komisjonil võtta VKEsid arvesse õigusaktide koostamisel ning kordab, et alati tuleks lähtuda põhimõttest „kõigepealt mõtle väikestele”;
14. rõhutab, et VKEde jaoks on selged ja hallatavad struktuurid nende intellektuaalomandi õiguste jõustamisel keskse tähtsusega;
15. nõuab vahendusteenuste ja muude vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismide väljaarendamist intellektuaalomandi õiguste valdkonnas, eelkõige VKEde jaoks;
16. peab tervitatavaks, et komisjon kavatsseb välja anda roheline raamatu sidusrühmadega konsulteerimise kohta tagasimaksmise ja sellega seotud süsteemide mõju üle, et võidelda kaubandustasandil toime pandavate intellektuaalomandi õiguste rikkumistega ning hinnata vajadust võtta selles vallas konkreetsemaid meetmeid nii internetikeskkonnas kui ka

väljaspool seda; on arvamisel, et ELi-ülese tagasinõude õiguse sisseviimine soovimatu võltskauba ostmise puhul oleks kasulik tarbijatele ja innustaks kauplejaid kontrollima tooteid enne nende turustamist;

17. toetab tegevuskava rõhuasetust sellele, kui tähtis on koostöö liikmesriikidega, teabe ja parimate tavade jagamine, ning tegevuse koordineerimine seoses piiriülese õiguskaitsega; pooldab intellektuaalomandi õiguskaitse alase liikmesriikide eksperdirühma loomist, sest parimate tavade jagamine aitab kaasa poliitika väljatöötamisele ja tegevuskava elluviimisele, tuginedes riigi tasandil ja vaatluskeskuse kaudu kogutud andmetele ja uuringutele;
18. märgib, et on oluline korraldada koolitusi intellektuaalomandi valdkondliku õiguskaitse arendamiseks riiklikul tasandil, ning sama oluline on OHIMi koosseisu kuuluva vaatluskeskuse roll, kes aitab korraldada liikmesriikide ametiasutuste jaoks koolitusi ja jagada parimaid tavasid, eelkõige edendades digitaalselt kättesaadavaid ja majanduslikult soodsaimaid kampaaniad ning koordineerides neid asjaomaste asutuste ja organisatsioonidega;
19. rõhutab, et Siseturu Ühtlustamise Ameti (OHIM) ülesanne on koguda andmeid intellektuaalomandi õiguste rikkumise kohta tööstuselt, ning usaldusväärse andmebaasi loomine ja analüüsi koostamine rikkumiste tegeliku mõju kohta ettevõtjatele peaks kuuluma kümnest meetmest koosnevasse tegevuskavasse ja sellest lähtuvalt tuleks võtta edaspidi meetmeid kõige enam mõjutatud sektorites; kutsub sellega seoses komisjoni üles täiustama andmebaasi ACIST, mille on välja töötanud OHIM selleks, et saada teavet võltsijate kohta ja hoida sellega ära võltsitud toodete müümine avaliku sektori hankijatele;
20. rõhutab, et intellektuaalomandi sisukaks õiguskaitseks peaks olema kättesaadav ja juurdepääsetav täielik teave intellektuaalomandi õiguste liigi kohta igal juhul (nt patent, kaubamärk, autoriõigus), kehtivus ja teave omanike kohta, sealhulgas metaandmete kujul digitaalfailide puhul;
21. rõhutab, et riigiasutused täidavad oma hangete ja ostudega olulist rolli kõigil tasanditel, sealhulgas kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil, ning avaldab tunnustust komisjoni kavale töötada välja, edendada ja avaldada parimate tavade juhend, et vältida võltsitud kauba ostmist riiklike ametiasutuste poolt kõigil tasanditel;
22. lisaks märgib ära sidusrühmadega konsulteerimise käigus tehtud ettepanekud kohaldada kogu tarneahelas, sealhulgas makseteenuste pakkujate suhtes, ELi hoolsuskohustust, et vältida intellektuaalomandi õiguste rikkumist, ning palub, et konsultatsioonide tulemused ja ELi vabatahtlik hoolsuskohustuse kava esitataks parlamendile mitte iga kahe aasta tagant, vaid igal aastal;
23. peab tervitatavaks kõiki võimalikke meetmeid hoolsuskohustuse valdkonnas kogu tarneahelas, mille tulemusel väheneb intellektuaalomandi õigusi rikkuvate kaupade hulk; rõhutab, et sellised meetmed tuleb võtta otse, ilma täiendava halduskoormuse tekitamiseta keskmisele kauplejale, ning need peavad olema paindlikud, sest intellektuaalomandi õiguste rikkujad liiguvad ühelt tootelt teisele, et kontrolli vältida;
24. palub komisjonil tagada, et kõik konsultatsioonid sidusrühmadega toimuksid läbipaistval

moel ja õigeaegselt, ning et konsultatsioonide tulemusi analüüsitaks nii kvalitatiivsest kui ka kvantitatiivsest vaatenurgast ja jagataks neid sidusrühmadega, kaasa arvatud Euroopa Parlamendi ja teiste ELi institutsioonidega;

25. kutsub komisjoni üles juhul, kui pärast iga-aastase aruande „Intellektuaalomand ELi majanduses” esmakordset avaldamist leitakse, et vabatahtlikud meetmed ei toimi, esitama kooskõlas sidusrühmadega vajalikud ettepanekud;
26. rõhutab, et mis tahes intellektuaalomandi õigusi käsitlevas õigusaktis tuleb arvesse võtta digitaalajastu arengut, võttes arvesse internetikeskkonda ja eri jaotusviise, et tagada tasakaalustatud lähenemisviis, mis esindab kõigi sidusrühmade huve ja eelkõige tarbijate huve ning nende õigust sisule juurdepääsule, toetades samal ajal kunstnikke, loojaid ja innovatsiooni Euroopas;
27. on arvamusel, et intellektuaalomandi õiguskaitse tagamisel tuleks pidada täielikult kinni proportsionaalsuse põhimõttest, mis loob tasakaalu sisu omajate õiguste ja kasutajate õiguste vahel, mis peavad olema täielikult kooskõlas ELi põhiõiguste hartaga ja andmekaitse eeskirjadega, eelkõige isikuandmete kaitse, eraelu austamise ja õigusmõistmisele juurdepääsu osas.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	24.3.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 33 -: 1 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Daniel Dalton, Nicola Danti, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Roberta Metsola, Adam Szejnfeld, Ulrike Trebesius, Sabine Verheyen, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Jonathan Arnott, Philippe De Backer, Norbert Lins, Andrey Novakov